

Audit přístupnosti webových stránek Portálu veřejné správy České republiky

I. Obsah

Audit přístupnosti webových stránek Portálu veřejné správy	1
I. Obsah	1
II. Zhotovitel	1
III. Autorská práva k auditu	1
IV. Úvod do tematiky	2
V. Smysl a cíl auditu	2
VI. Rozsah a struktura auditu	2
VII. Auditované zásady přístupnosti	4
VIII. Závěr	23

II. Zhotovitel

Audit webových stránek portal.gov.cz provedl ve dnech **11. – 14. února 2005** tým konzultantů projektu Dobry web ve složení Petra Větrovská a David Špinar.

Kontakt:

David Špinar, vedoucí projektu Dobry web
Internet Info, s.r.o., projekt Dobry web
Durychova 101
142 00 Praha 4
e-mail: spinar@dobryweb.cz
telefon: +420 244 003 202

III. Autorská práva k auditu

Držitelem autorských práv k tomuto dokumentu je zhotovitel, tedy společnost Internet Info, s.r.o.. Bez předchozího souhlasu zhotovitele není možné tento dokument ani jeho části zveřejnit ve volně dostupných sdělovacích prostředcích (včetně Internetu) či jinak veřejně šířit.

IV. Úvod do tematiky

Hlavními důvody, proč je nutné se přístupností (bezbariérovostí) webových stránek zabývat, je fakt, že všichni uživatelé Internetu nejsou stejní. Všichni stejně nevidí, stejně neslyší, nemluví stejným jazykem, nemají stejnou schopnost používat horní končetiny, nemají stejné hardwarové vybavení, znalosti a zkušenosti používání Internetu apod. Každý takto "specifický" uživatel má většinou i "specifické" potřeby, které není schopen překročit či obejít. V praxi jsou to především zrakové a sluchové postižení, uživatelé se zhoršenou motorikou horních končetin a uživatelé s poruchami učení a soustředění.

Internetové stránky mohou být ve své podstatě přístupné jakýmkoliv uživatelům, tedy například i těm, kteří nevidí nebo nemohou používat horní končetiny. Tito uživatelé totiž mají k dispozici různé pomocné technologie, jako např. hlasové výstupy, braillovské řádky atp., které jim informace z www stránek zprostředkují. Aby však tyto pomůcky fungovaly, je třeba, aby byly webové stránky vyrobeny podle pravidel a zásad přístupného webu.

V prostředí veřejné správy není možné, aby byly skupiny handicapovaných uživatelů při poskytování informací skrze www stránky jakkoliv diskriminovány, a proto je třeba webové stránky institucí státní správy a samosprávy uzpůsobit tak, aby byly pro tyto uživatele přístupné. Navíc, připravit přístupné webové stránky nepřináší oproti výrobě nepřístupných stránek žádné náklady navíc. Je třeba jen znát nejdůležitější pravidla a řídit se jimi.

Správně přístupný web navíc neslouží jen zdravotně postiženým. Takto uzpůsobený web mohou bez obtíží používat lidé s méně obvyklými zobrazovacími zařízeními, operačními systémy, softwarovým vybavením apod. Ale i běžní uživatelé mohou ocenit kvalit přístupného webu. Takové www stránky jsou totiž mnohem lépe použitelné i pro ně.

V. Smysl a cíl auditu

Smyslem a cílem auditu přístupnosti je odhalit chyby v přístupnosti webových stránek <http://portal.gov.cz>. Tyto chyby přesně popsat, stanovit jejich důležitost a navrhnout konkrétní způsob řešení. V rámci auditu proto budou veškerá doporučení zřetelně vyznačena, aby je mohl provozovatel testovaného webu lépe zrealizovat. Doporučení označená jako „**Důležité**“ mají vysokou prioritu, protože řeší naprosto zásadní prohřešek vůči pravidlům přístupnosti.

VI. Rozsah a struktura auditu

Audit byl zpracován proti **Pravidlům tvorby přístupných stránek**, která vznikla jako prováděcí předpis k novele Zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy.

Základní struktura auditovaných prvků je tedy následující:

Obsah stránek je dostupný a čitelný

1. Každý netextový prvek nesoucí významové sdělení má svou textovou alternativu.

2. Informace sdělované prostřednictvím skriptů, objektů, appletů, kaskádových stylů, obrázků a jiných doplňků na straně klienta jsou dostupné i bez kteréhokoli z těchto doplňků.
3. Informace sdělované barvou jsou dostupné i bez barevného rozlišení.
4. Barvy popředí a pozadí jsou dostatečně kontrastní. Na pozadí není vzorek, který snižuje čitelnost.
5. Předpisy určující velikost písma nepoužívají absolutní jednotky.
6. Předpisy určující typ písma obsahují obecnou rodinu písem.

Práci se stránkou řídí uživatel

7. Obsah stránky se mění, jen když uživatel aktivuje nějaký prvek.
8. Stránka bez přímého příkazu uživatele nemanipuluje uživatelským prostředím.
9. Nová okna se otevírají jen v odůvodněných případech a uživatel je na to předem upozorněn.
10. Na stránce nic neblinká rychleji než jednou za sekundu.
11. Stránka nebrání uživateli posouvat obsahem rámců.
12. Obsah ani kód stránky nepředpokládá ani nevyžaduje konkrétní způsob použití ani konkrétní výstupní či ovládací zařízení.

Informace jsou srozumitelné a přehledné

13. Stránky sdělují informace jednoduchým jazykem a srozumitelnou formou.
14. Úvodní strana jasně popisuje smysl a účel webu. Název webu či jeho provozovatele je zřetelný.
15. Stránka i jednotlivé obsahové prvky uvádějí své hlavní sdělení na svém začátku.
16. Rozsáhlé obsahové bloky jsou rozděleny do menších, výstižně nadepsaných celků.
17. Informace zveřejňované na základě zákona jsou dostupné jako textový obsah WWW stránky.
18. Na samostatné stránce je uveden kontakt na technického správce a prohlášení jasně vymezující míru přístupnosti webu a jeho částí. Na tuto stránku odkazuje každá stránka webu.

Ovládání webu je jasné a pochopitelné

19. Každá stránka má smysluplný název, vystihující její obsah.
20. Navigační a obsahové informace jsou na stránce zřetelně odděleny.
21. Navigace je srozumitelná a je konzistentní na všech stránkách.
22. Každá stránka (kromě úvodní strany) obsahuje odkaz na vyšší úroveň v hierarchii webu a odkaz na úvodní stranu.
23. Všechny stránky rozsáhlejšího webu obsahují odkaz na přehlednou mapu webu.
24. Obsah ani kód stránky nepředpokládá, že uživatel již navštívil jinou stránku.
25. Každý formulářový prvek má přiřazen výstižný nadpis.
26. Každý rám má vhodné jméno či popis vyjadřující jeho smysl a funkčnost.

Odkazy jsou zřetelné a návodné

27. Označení každého odkazu výstižně popisuje jeho cíl i bez okolního kontextu.
28. Stejně označené odkazy mají stejný cíl.
29. Odkazy jsou odlišeny od ostatního textu, a to nikoli pouze barvou.
30. Obrázková mapa na straně serveru je použita jen v případě, že nebylo možné pomocí dostupného geometrického tvaru definovat oblasti v obrázkové mapě. V ostatních případech je použita obrázková mapa na straně klienta. Obrázková mapa na straně serveru je vždy doprovázena alternativními textovými odkazy.

31. Uživatel je předem jasně upozorněn, když odkaz vede na obsah jiného typu, než je WWW stránka. Takový odkaz je doplněn sdělením o typu a velikosti cílového souboru.

Kód je technicky způsobilý a strukturovaný

32. Kód stránek odpovídá nějaké zveřejněné finální specifikaci jazyka HTML či XHTML. Neobsahuje syntaktické chyby, které je správce stránek schopen odstranit.
33. V metaznačkách je uvedena použitá znaková sada dokumentu.
34. Prvky tvořící nadpisy a seznamy jsou korektně vyznačeny ve zdrojovém kódu. Prvky, které netvoří nadpisy či seznamy, naopak ve zdrojovém kódu takto vyznačeny nejsou.
35. Pro popis vzhledu stránky jsou upřednostněny stylové předpisy.
36. Je-li tabulka použita pro rozvržení obsahu stránky, neobsahuje záhlaví řádků ani sloupců. Všechny tabulky zobrazující tabulková data naopak záhlaví řádků a/nebo sloupců obsahují.
37. Všechny tabulky dávají smysl čtené po řádcích zleva doprava.

VII. Auditované zásady přístupnosti**1. Každý netextový prvek nesoucí významové sdělení má svou textovou alternativu**

Při prezentaci významového sdělení, které je řešeno např. obrázkem či jinými vizuálními prvky, je třeba dbát na to, aby tato informace byla dostupná i v podobě čistého textu. U obrázků k tomu slouží atributy `alt` a `longdesc`.

Na webu portal.gov.cz se vyskytuje velké množství obrázků. Atribut `alt` se u nich vyskytuje, často však není vyplněn správně.

Například v textovém popisku logotypu „Portál veřejné správy České republiky“ se vyskytuje text „Portál veřejné správy“.

Doporučujeme tento překlep opravit a doplnit i sousloví České republiky.
`alt="Portál veřejné správy České republiky".`

Obrázky, které nenesou žádnou informační hodnotu (odrážky, doplňující grafické prvky) by naopak atribut `alt` mít vyplněný neměly.

Například na úvodní stránce je hodnotou atributu `alt` u obrázkových odrážek pomlčka, přestože hodnota atributu by měla být prázdná.

Na stránce „Mapa serveru“ je u odrážek vyplněn atribut `alt` jako „odsazení“, ačkoliv by měl být také prázdný. Stejně tak odrážky i čáry v levém navigačním menu na stránce „Zákony“ mají mít atribut `alt` prázdný.

» Státní občanství
» Vstupní formality

Obr. 1: Obrázek odrážky nenesou žádnou informační hodnotu.

Doporučujeme u všech grafických prvků, které nenesou informační hodnotu ponechat atribut `alt` prázdný.

Na úvodní stránce jsou obrázkové odkazy „Česká republika“ a „Evropská unie“, které atribut `alt` mají vyplněny správně. Při vypnutých obrázcích ale alternativní text není vidět, protože písmo má stejnou barvu jako pozadí. Tentýž problém se týká i obrázků „maximalizovat“ a „minimalizovat“.

Doporučujeme změnit v příslušných místech barvu textu tak, aby byl alternativní text dobře viditelný.

2. Informace sdělované prostřednictvím skriptů, objektů, appletů, kaskádových stylů, obrázků a jiných doplňků na straně klienta jsou dostupné i bez kteréhokoli z těchto doplňků.

Jedná se především o to, aby veškeré informace, ovládání a funkčnost nebyly závislé na JavaScriptu, Java Appletech, Flashi, obrázcích a kaskádových stylech.

JavaScript

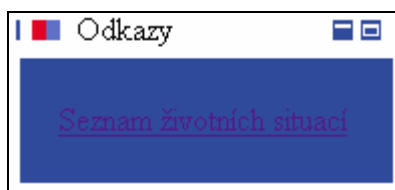
Webová stránka musí být naprosto perfektně použitelná i bez podpory JavaScriptu.

Web portal.gov.cz Javascript používá například pro otevírání odkazů do nového okna

Kaskádové styly

Webová stránka musí být naprosto perfektně použitelná i bez podpory kaskádových stylů.

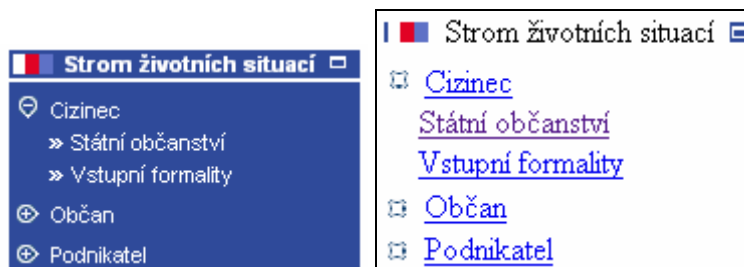
Web portal.gov.cz kaskádové styly ve značné míře používá a i bez jejich podpory je většinou použitelný. Výjimku tvoří například odkaz „Seznam životních situací“, který je při vypnutých kaskádových stylech nečitelný, protože pozadí příslušného boxu je definováno ve zdrojovém kódu a nikoliv pomocí CSS.

Obr. 2: Odkaz „Seznam životních situací“ je při vypnutých kaskádových stylech nečitelný.

Doporučujeme umístit definici barvy pozadí tohoto boxu do kaskádových stylů, čímž se zabezpečí čitelnost tohoto odkazu při vypnutých kaskádových stylech. (**Důležité**)

Další výjimkou je například vyznačování seznamů v navigaci. Zatímco při zapnutých stylech je evidentní logika zanořování jednotlivých odkazů, při vypnutých stylech tato logika mizí.

Obr. 2b: Při vypnutých stylech mizí informační logika navigace.

Doporučujeme koncipovat tyto navigační odkazy jako opravdové seznamy (tj. značkami) a vzhled těchto prvků zachovat pomocí kaskádových stylů. Viz též pravidlo 34.

3. Informace sdělované barvou jsou dostupné i bez barevného rozlišení.

Vzhledem k tomu, že majitel www stránek nemůže mít jistotu, že čtenář dokáže správně interpretovat barvy, a to jak kvůli svému zrakovému postižení, tak kvůli hardwarovému vybavení, musí všechny informace sdělovat tak, aby byly na barvě nezávislé.

Na webu portal.gov.cz je prohřešek vůči tomuto pravidlu patrný u převážné většiny odkazů v textu, které nejsou odlišeny jinak než barvou. Syntaktická informace o tom, že daný text je odkazem, je tedy zcela závislá na použití barvy, což je špatně.

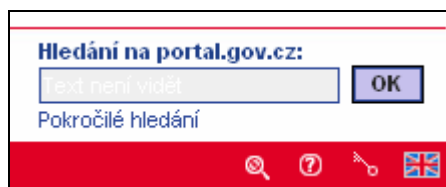
Ministerstvo financí - Česká republika získala z rozpočtu EU více
než zaplatila - ČR získala... [celá zpráva](#)

Obr. 3 Odkazy v textu jsou odlišeny pouze modrou barvou.

Doporučujeme veškeré odkazy umístěné v textech důsledně podtrhávat, aby jejich význam nebyl závislý pouze na barvě. (**Důležité**)

Součástí tohoto bodu je i pravidlo, že web musí být naprosto bez obtíží použitelný i při zapnuté funkci „Vysoký kontrast“ v prostředí Windows.

Portal.gov.cz je dobře použitelný i při zapnuté funkci „Vysoký kontrast“ až na výjimku formulářových polí, do kterých se vkládá text. Při této funkci je totiž tento text přepnut standardně na bílou barvu, která pak není na světlemodrém pozadí vidět.

Obr. 4: Při zapnuté funkci „Vysoký kontrast“ není viditelné písmo vkládané do formulářového okénka pro vyhledávání.

Doporučujeme přiřadit textu vkládanému do formulářových prvků pomocí kaskádových stylů určitou barvu. Tato barva pak zůstane použita i při funkci „Vysoký kontrast“.

4. Barvy popředí a pozadí jsou dostatečně kontrastní. Na pozadí není vzorek, který snižuje čitelnost.

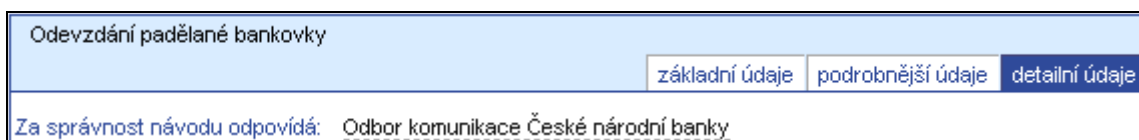
Mnoho uživatelů má snížený barvocit nebo používají nekvalitně barevné zobrazovací zařízení. Proto je třeba dbát na dostatečný kontrast barvy popředí (typicky písma) a pozadí.

Na webu portal.gov.cz není zcela dostatečný kontrast mezi modrými odkazy v textu a jejich pozadím. Podle metodiky konsorcia W3C (k dispozici například na <http://www.sovavsi.cz/kontrast/>) sice chybí jen velmi mírně ztmavit barvu textu, přesto tato kombinace nemusí všem uživatelům vyhovovat.

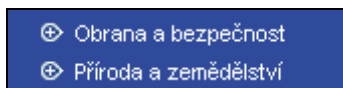
Obr. 4: Modré odkazy na bílém pozadí nejsou dostatečně kontrastní.

Stejná kombinace barev se nachází u textu a odkazů i v jiných částech webu, například na stránce „Životní situace -> Odevzdání padělané bankovky“.

Obr. 4b: Modrý text a odkazy na bílém pozadí nejsou dostatečně kontrastní.

Dostatečný kontrast není ani v levém menu stránek, kde se využívá obráceného poměru barev (tmavé pozadí, bílé popředí). I zde není kontrast zcela dostatečný.

Obr. 4c: Bílé písmo na modrém pozadí není dostatečně kontrastní.

Doporučujeme zvýšit kontrast mezi barvou písma a barvou pozadí ve zmiňovaných částech webu a také v budoucnu při jakýchkoliv grafických úpravách webu dbát na udržení dostatečného kontrastu mezi barvou popředí a pozadí.

5. Předpisy určující velikost písma nepoužívají absolutní jednotky.

Základní potřebou uživatelů se zhoršeným zrakem je možnost si zvětšit text na webové stránce. To lze provést pouze v tom případě, že stylové předpisy určující velikost písma nepoužívají absolutní jednotky – tedy především jednotky pt, cm nebo px.

Web portal.gov.cz používá pro určení velikosti písma procentuální vyjádření, proto je možné písmo ve všech prohlížečích zvětšit.

Zvětšit nelze na úvodní stránce text „celá zpráva“, který je zobrazován prostřednictvím obrázku.

Obr. 5: Text „celá zpráva“ nelze zvětšit, protože se jedná o obrázek.

Doporučujeme nevytvářet text prostřednictvím obrázků. Zmiňovaný případ rozhodně není příkladem, kde by mělo použití obrázkového textu jakékoli opodstatnění. **(Důležité)**

6. Předpisy určující typ písma obsahují obecnou rodinu písem.

Vzhledem k tomu, že napříč různými operačními systémy či pomocnými zobrazovacími technologiemi nemusejí existovat stejné fonty, je třeba do stylových předpisů pro typ písma umístit i obecnou rodinu písem. Tedy *serif* (pro patkové písmo), *sans-serif* (bezpatkové písmo), *monospace* (proporcionální písmo).

Na webu portal.gov.cz je ve stylových předpisech uvedeno správně uvedena obecná rodina *sans-serif*.

7. Obsah stránky se mění, jen když uživatel aktivuje nějaký prvek.

Uživatel musí mít na zobrazovaném obsahu stránky naprostou kontrolu. Nic se nesmí samo měnit, skrývat, znovu objevovat nebo reloadovat bez jeho přímého popudu.

Na webu portal.gov.cz se používá zcela nevhodné přesměrování ze stránky <http://portal.gov.cz/index.html> na <http://portal.gov.cz/wps/portal/>. Nevhodné proto, že se přesměrování provádí pomocí META značky REFRESH:

```
<meta http-equiv="refresh" content="0";  
url=http://portal.gov.cz/wps/portal">
```

Toto přesměrování je zcela nevhodné, protože přesměrovává z prostředí HTML stránky na jinou stránku, a to bez jakékoli akce uživatele.

Pokud je nezbytně nutné přesměrování z <http://portal.gov.cz/> na <http://portal.gov.cz/wps/portal/>, doporučujeme toto přesměrování provést pomocí HTTP hlavičky 301 Moved permanently, kde se o přesměrování stará server a nikoliv prohlížeč uživatele:

```
<?  
Header ("HTTP/1.1 301 Moved Permanently");  
Header ("Location: http://portal.gov.cz/wps/portal ");  
Die;  
>
```

(Důležité)

8. Stránka bez přímého příkazu uživatele nemanipuluje uživatelským prostředím.

Není možné, aby stránka sama o sobě upravovala uživatelské prostředí v internetovém prohlížeči. Obvykle se to týká velikosti okna, přítomnosti ovládacích prvků apod.

Web portal.gov.cz v tomto ohledu netrpí žádnými závadami.

9. Nová okna se otevírají jen v odůvodněných případech a uživatel je na to předem upozorněn.

Je velkou chybou otevírat www stránky do nových oken prohlížeče v masivním rozsahu a ještě na to uživatele neupozornit. Pakliže tak daná stránka činí, snižuje použitelnost pro uživatele např. s hlasovými výstupy apod.

Na webu portal.gov.cz se do nového okna otevírají odkazy vedoucí „ven“ z webu. Jedná se například o odkazy na Ministerstvo informatiky a Testcom na stránce „Podání“ nebo o odkazy ve sloupci „Vybrané odkazy“ v pravé části webu. U těchto odkazů uživatel není o otevření nového okna nijak předem informován.

Doporučujeme tyto odkazy otevírat ve stejném okně, nikoli v novém. V případě, že se odkazy budou otevírat v novém okně i nadále, je nutné na to uživatele předem upozornit, například prostřednictvím atributu `title` odkazu. (**Důležité**)

10. Na stránce nic neblinká rychleji než jednou za sekundu.

Rychle blikající předměty působí na uživatele www stránek velmi rušivě a v extrémních případech mohou vyvolat i epileptický záchvat.

Na webu portal.gov.cz nebyly rychle blikající části nalezeny.

11. Stránka nebrání uživateli posouvat obsahem rámu.

Vzhledem k tomu, že majitel www stránek neví, v jak velkém zobrazovacím zařízení si uživatel stránku zobrazuje, nebo jak velkou má uživatel nastavenou velikost písma, nesmí uživateli zakázat posouvat obsahem rámu (tzv. scrollování).

Na webu portal.gov.cz nebyly žádné rámy nalezeny.

12. Obsah ani kód stránky nepředpokládá ani nevyžaduje konkrétní způsob použití ani konkrétní výstupní či ovládací zařízení.

Tvůrce www stránek nesmí spoléhat, že uživatel bude stránku používat či ovládat nějakým konkrétním způsobem. Stránka tudíž musí být použitelná ve všech standardních zobrazovacích zařízeních a ovladatelná všemi standardními možnostmi (např. klávesnicí).

Web portal.gov.cz lze plnohodnotně ovládat různými vstupními zařízeními (např. klávesnicí) a je až na výjimky zmíněné v jiných bodech ovladatelný a zobrazitelný i v alternativních prohlížečích či jiných zobrazovacích zařízeních.

13. Stránky sdělují informace jednoduchým jazykem a srozumitelnou formou.

Tvůrce www stránek si nikdy nemůže být jistý, že čtenáři webu umí používat daný jazyk stejně dobře jako on, nebo že rozumí odborným a specifickým termínům, které jsou na webu použity. Proto by ten, kdo tvoří obsah na webu, měl mít vždycky na paměti, že je třeba připravovat obsah tak, aby byl srozumitelný a jednoduchý.

V rámci tohoto auditu nebyla srozumitelnost všech textů kontrolována. Při letmém zkoumání jsme však na evidentní chyby nenarazili.

14. Úvodní strana jasně popisuje smysl a účel webu. Název webu či jeho provozovatele je zřetelný.

Z titulní stránky webu musí být na první pohled jasné, kdo za webem stojí a co jím chce říci.

Na webu portal.gov.cz je tato informace dostatečně zřejmá díky nadpisu v hlavičce („Portál veřejné správy České republiky“).

15. Stránka i jednotlivé obsahové prvky uvádějí své hlavní sdělení na svém začátku.

V rámci hlasových výstupů je velmi nepříjemné procházet obsahem stránky, aniž by se uživatel dostal k samotnému hlavnímu sdělení. Proto je třeba, aby jak samotný obsah (typicky text dokumentu), tak každý prvek (typicky nadpisy, navigační odkazy atp.) obsahovaly své hlavní sdělení na začátku, a tím neznepříjemňovaly hendikepovaným uživatelům používání dané stránky.

Na testovaných stránkách webu portal.gov.cz nebyly nalezeny žádné obsahové prvky, u kterých by bylo jasné patrné, že svůj hlavní obsah mají až na konci. Je však třeba dbát především u tvorby nových dokumentů na to, aby byly s tímto pravidlem v souladu.

16. Rozsáhlé obsahové bloky jsou rozděleny do menších, výstižně nadepsaných celků.

Dlouhé a vizuálně slité obsahové prvky jsou pro mnoho uživatelů jen obtížně čitelné. Proto je třeba vždy delší text rozdělovat do kratších odstavců. A kde je to možné, těmto odstavcům předřadit vhodné mezinadpisy, které je třeba správně vyznačit i ve zdrojovém kódu jako nadpis (pomocí značek `<h3>` atp.).

Text na webu portal.gov.cz není vždy zcela správně členěn do odstavců. Na některých stránkách webu jsou odstavce příliš dlouhé, což snižuje jejich čitelnost. Takový případ nastává například na stránce „Rozvoj podnikání“.

(<http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/6945?top=1347&ks=905>)

Pro odstavce není vždy používána správně značka `<p>`, namísto ní je používána značka `<br>`, která ale způsobí pouze zalomení řádku. Odstavce tak od sebe nejsou viditelně odděleny a vizuálně splývají v jeden.

Rozvoj podnikatelské činnosti je ovlivněn celou řadou faktorů. Jedním z nejdůležitějších je podpora vývoje a výzkumu. V České republice je výzkum a vývoj podporován z veřejných prostředků na základě vládních nařízení a zákonů. S výzkumem a vývojem úzce souvisí problematika technické harmonizace, což je vytváření a upevňování systémů, usnadňujících fungování vnitřního trhu Evropského společenství. Jde o přípravu a uplatňování jednotných technických předpisů a norem. V ČR spadá řízení těchto postupů pod Ministerstvo průmyslu a obchodu, koordinací je pověřen Úřad pro technickou normalizaci, metrologii a státní zkušebnictví. Dalším prvkem, ovlivňujícím rozvoj podnikání je problematika ochrany životního prostředí. Legislativní normy Ministerstva životního prostředí se dotýkají řady oblastí, které mají vliv na průběh podnikatelské činnosti. Jsou to především ochrana ovzduší, přírody, lesní, vodní, půdní i odpadové hospodářství, územní plánování a stavební řád, nakládání s nebezpečnými látkami, ochrana před hlukem a emisemi a důležité je i posuzování vlivů spojených s podnikatelskou činností na stav životního prostředí. Rozvoji podnikání napomáhá též právní ochrana vlastnických práv. Česká republika přijala řadu zákonů, chránících duševní vlastnictví, pro podnikatelskou sféru jsou podstatné zákony o ochraně užitečných vzorů (jejich databázi vede Úřad průmyslového vlastnictví), zákon o ochranných známkách, o ochraně průmyslového vlastnictví a o ochraně hospodářské soutěže. Dodržování posledního z nich dozoruje Úřad na ochranu hospodářské soutěže. Atraktivní pobídkou pro rozvoj podnikání na venkově jsou dotace ze státních fondů i ze strukturálních fondů EU na rozvoj venkova. Je usilováno zejména o rozvoj cestovního ruchu, který má předpoklady stát se jedním z nosných pilířů národního hospodářství ČR. V řadě regionů může cestovní ruch absorbovat část volné pracovní síly.

Obr. 16: Příliš dlouhý odstavec. Mezi jednotlivými zamýšlenými odstavci není mezera.

Doporučujeme texty členit do krátkých odstavců a to pomocí značky `<p>`.

Web portal.gov.cz využívá vizuálního odlišení pro nadpisy, avšak ne pomocí značek `<h>`. Zvýrazňování jiných důležitých pasáží textu není používáno téměř vůbec. Důsledné dodržování sémantického označování prvků sloužící jako nadpisy, je přitom důležitou zásadou.

Doporučujeme používat časté nadpisy a mezinadpisy a zvýrazňovat důležité části textu. Nadpisy přitom doporučujeme vyznačovat pomocí značek k tomuto účelu určených, tedy značek `<h>`. Díky tomuto postupu, který vede k vytvoření vizuálních záchytných bodů, bude web lépe čitelný a tím i přístupný.

17. Informace zveřejňované na základě zákona jsou dostupné jako textový obsah WWW stránky.

Klíčové informace, které weby veřejné správy zveřejňují podle legislativních předpisů (např. zákon 106/1999 Sb.), musejí být zveřejněny jako www stránka a nikoliv jako externí soubor (např. DOC, PDF apod.).

Toto pravidlo nebylo v rámci tohoto auditu kontrolováno.

18. Na samostatné stránce je uveden kontakt na technického správce a prohlášení jasně vymezující míru přístupnosti webu a jeho částí. Na tuto stránku odkazuje každá stránka webu.

Na webových stránkách mohou existovat části, které ze své podstaty nemohou být hendikepovaným uživatelům přístupné. Jsou to například interaktivní mapy, videozáznamy a jiné prvky. Proto je třeba jasně informovat, že na webu některá takto nepřístupná část je.

Současně je nutné informovat o kontaktu na technického správce, který je zodpovědný za technické fungování webu.

Na webu portal.gov.cz se prohlášení o přístupnosti ani kontakt na technického správce webu nenachází.

Doporučujeme proto zavést speciální stránku, která bude obsahovat jednak jasný kontakt na technického správce (e-mail, telefon) a prohlášení o přístupnosti, tedy informace, ze kterých bude zřetelné, zda se na webu nachází některá nepřístupná část.

Obsah Prohlášení o přístupnosti není sice striktně daný, ale vesměs platí, že cokoliv by mohlo být pro handicapovaného uživatele užitečné, mělo by se v něm vyskytovat. Důležitými součástmi prohlášení o přístupnosti tak jsou:

- Informace o tom, že byl web postaven v souladu s pravidly přístupnosti a která to byla.
- Informace o dalších standardech, které web dodržuje.
- Podstatné informace o navigaci a pomocných navigačních prvcích (accesskeys, tabindex, přeskočení navigace).
- Informace o možnostech personalizovaného prohlížení webu (přepínání či vypínání kaskádových stylů).
- Kontakt na technického správce webu.

19. Každá stránka má smysluplný název, vystihující její obsah.

Název stránky (značka `<title>`) je jedním ze základních navigačních a orientačních mechanismů, kterými stránka disponuje. Název stránky by proto měl obsahovat jasnou informaci o tom, co se na dané stránce nachází.

Titulky stránek na webu portal.gov.cz obsah stránek nepopisují. Na všech stránkách webu je titulek shodně „gov.cz – Portál veřejné správy“.

gov.cz - Portál veřejné správy

D-1 Název stránky je shodný na všech stránkách webu.

Doporučujeme změnit názvy stránek tak, aby odpovídaly vždy o obsahu konkrétní stránky, na které se uživatel nachází. Například na stránce „Zákony“ takto:

```
<title>Zákony (Portál veřejné správy)</title>
```

nebo takto:

```
<title>Portál veřejné správy : Zákony</title>
```

(Důležité)

20. Navigační a obsahové informace jsou na stránce zřetelně odděleny.

Pro snadnou orientaci a ovladatelnost webu je třeba, aby obsahové a navigační informace byly na stránce vizuálně dostatečně odděleny.

Web portal.gov.cz obsahuje několik různých navigačních menu. Horní navigační menu je od obsahu stránky dostatečně odlišeno.

Levé navigační menu je na různých stránkách různé. Není ale vždy jednoznačné, které části navigačního menu slouží skutečně jako navigace a které jsou jen prostým informačním sdělením. Například menu na úvodní stránce obsahuje čtyři zcela shodně vyhlížející texty („Česká republika“, „Kraje“, „Evropská unie“, „Úvod do portálu“), což vede k předpokladu, že se ve všech případech jedná o odkaz. V případě textu „Kraje“ tomu tak ale není.

Obr. 20: Text „Kraje“ není odkazem, přestože vypadá shodně jako ostatní texty, které jsou navigačními odkazy.

Někdy nemusí být zcela jasné, zda se o navigaci jedná, či nikoliv. Tak je tomu například na stránce „Adresář“. Zde navíc není ani přesně zřejmé, kam se má kliknout.

Obr. 20b: U navigace není zcela jasné, zda se jedná o navigaci a která část textu je odkazem.

Doporučujeme jednoznačně oddělit navigační prvky od informačních textů tak, aby bylo na první pohled zřejmé v kterých případech se jedná o odkazy a v kterých nikoliv. (**Důležité**)

21. Navigace je srozumitelná a je konzistentní na všech stránkách.

Navigace je základním prvkem každého webu, protože dovoluje uživateli přecházet ze stránky na stránku. Musí být proto dobře srozumitelná a navíc i konzistentní na všech stránkách, aby se uživatel nemusel učit ovládat web na každé jeho stránce.

Na drtivé většině stránek webu portal.gov.cz se nachází hlavní navigace vyjádřená v červeném pruhu pod logotypem. Přesto však na některých stránkách chybí. Jedná se například o stránku Náповěda, kde chybí jakákoliv navigace a možnost se dostat zpět do hlavní struktury webu.

Doporučujeme umístit hlavní navigaci do všech stránek.

Navigace není zcela srozumitelná především v případech zmíněných v bodě D.2.

Navigace není konzistentní na všech stránkách webu. Horní navigace se nachází na různých stránkách ve stejné podobě. Levé navigační menu je ale na různých stránkách různé, na některých stránkách není přítomné vůbec, na některých je nahrazeno vyhledávacím formulářem.

Obr. 21: Různé typy levého navigačního menu.

Doporučujeme navigaci na jednotlivých stránkách co možná nejvíce sjednotit. Na podstránkách hlouběji ve struktuře webu by levé navigační menu nemělo chybět, aby uživatel neztrácel přehled o ostatních stránkách v dané sekci webu a nepřicházel o možnost přejít jednoduchým způsobem jinam. (**Důležité**)

22. Každá stránka (kromě úvodní strany) obsahuje odkaz na vyšší úroveň v hierarchii webu a odkaz na úvodní stranu.

Možnost dostat se v úrovni stránek o patro výše a na titulní stránku je opět jeden ze základních prvků navigace po webu. Proto by měl uživatel mít vždy možnost skočit o úroveň výše a na titulní stránku celého webu.

Na úvodní stránku webu se uživatel může dostat z kterékoliv stránky webu pomocí klikacího loga „Portál veřejné správy České republiky“ nebo pomocí odkazu „Úvodní“. Vyjímkou jsou stránky bez jakékoliv navigace zmíněné v bodu 21.

Doporučujeme odkaz na hlavní stránku umístit na všechny stránky webu.

Hierarchie webu zřejmě není. Tzv. drobečková navigace se nachází jen na malé části stránek. Na těchto stránkách je i hierarchie webu patrná z rozbalovacího menu. Na ostatních stránkách uživatel nemá možnost dostat se na stránky vyšší úrovně jinak, než tlačítkem „Zpět“ v prohlížeči či proklikáním se z úvodní stránky.

Doporučujeme zpřístupnit na každé stránce hierarchii nadřazených stránek pomocí drobečkové navigace (např. ve tvaru: Úvodní stránka > Česká republika > Prezident). A tím dát uživateli dokonalý přehled o tom, ve které části webu se právě nachází i možnost přeskočit na vyšší úroveň.

23. Všechny stránky rozsáhlejšího webu obsahují odkaz na přehlednou mapu webu.

V případě hodně rozsáhlého webu je mapa výborným pomocníkem, jak se na webu zorientovat, jak zde najít, co potřebuji. Nejen hendikepovaným uživatelům tak výrazně vylepšuje možnost se na stránkách dobře orientovat.

Web portal.gov.cz lze zcela jistě prohlásit za rozsáhlý. Mapa webu se zde vyskytuje, odkaz na ní je na všech stránkách kromě stránek bez navigace z bodu 21.

Doporučujeme odkaz na mapu webu viditelně umístit na všechny stránky webu.

24. Obsah ani kód stránky nepředpokládá, že uživatel již navštívil jinou stránku.

Protože tvůrce webových stránek si nikdy nemůže být jistý, které všechny stránky už uživatel navštívil před tou, kterou si právě prohlíží, nemůže v tomto ohledu podmiňovat obsah ani kód tím, že předpokládá, že někde již uživatel byl.

Proti tomuto pravidlu se prohřešují všechny stránky bez navigace zmíněné v bodu 21. Pokud se na tyto stránky uživatel nedostane z některé jiné stránky webu portal.gov.cz, ale například z vyhledávače, je ochuzen o informaci na jakém webu se nachází i o možnost přejít na jiné stránky webu (právě z důvodu chybějící navigace).

Doporučujeme nespolehat na to, že uživatel prochází web od úvodní stránky a doplnit tedy navigaci i základní informace o webu (např. název webu) na všechny stránky.

25. Každý formulářový prvek má přiřazen výstižný nadpis.

Každý formulářový prvek musí mít svůj nadpis. Tento nadpis pak musí být vhodně přiřazen pomocí značky `<label>`. Jenom tak zůstává zachována sémantická vazební informace mezi formulářovým prvkem a jeho nadpisem.

Na webu portal.gov.cz se nachází velké množství formulářových prvků. Ta značku `<label>` vůbec neobsahují. V několika případech značka `<label>` obsažena je, ale není vyplněna správně.

Doporučujeme přiřadit prvkům formulářových polí jejich popisky. Např. pro vyhledávací formulář takto:

```
<label for="hledani">Hledání na portal.gov.cz</label>
<input type="text" name="hledej" id="hledani">
```

26. Každý rám má vhodné jméno či popis vyjadřující jeho smysl a funkčnost.

Aby se uživatelé mohli orientovat i na stránkách vytvořených pomocí rámců (frames), je nutné, aby každý rámec byl označen tak, aby jeho jméno (atribut `name`) nebo popis (atribut `title`) označovaly jeho skutečný smysl a funkčnost.

Na webu portal.gov.cz nebyly žádné rámce nalezeny.

27. Označení každého odkazu výstižně popisuje jeho cíl i bez okolního kontextu.

Odkazy musí fungovat samy o sobě. Musejí z nich i bez kontextu okolního obsahu být jasné, kam vedou. Proto je nutné, aby text odkazu (popř. doplněný vhodným obsahem atributu `title`) jasně vystihoval svůj cíl.

Na stránkách webu portal.gov.cz je odkazem, u kterého bez kontextu není zřejmé kam směřuje např. odkaz „celá zpráva“ na úvodní stránce.

Obr. 27: Odkaz „celá zpráva“, u kterého bez kontextu není zřejmé, kam směřuje.

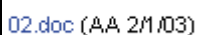
Dalším takovým odkazem je odkaz „Více“ v pravém navigačním menu.

Obr. 27b: Odkaz „Více“, u kterého bez kontextu není zřejmé, kam směřuje.

Odkazy na stránce „Dokumenty ke stažení“

(<http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/705?docid=175>) jsou tvořeny podle jména souboru, tedy číslem dokumentu. Bez kontextu tedy není zřejmé, co odkazovaný soubor obsahuje.

Obr. 27c: U odkazů není bez kontextu zřejmé, kam směřují.

Doporučujeme například místo textu „Více“ použít text vystihující cíl odkazu. Např. „Více předpisů“ nebo uvést toto upřesnění o cíli odkazu alespoň v atributu `title`.

28. Stejně označené odkazy mají stejný cíl.

Odkazy musejí nejen zcela zřetelně označovat svůj cíl, ale musejí být v kontextu dané webové stránky i unikátně označeny. To znamená, že se na stránce nesmí vyskytovat odkazy se stejným označením (tj. kombinace textu odkazu a atributu `title`), které by vedly na různé stránky.

Stejně znějící odkaz směřující na různé dokumenty se vyskytuje např. na úvodní stránce. Jedná se o odkazy „celá zpráva“. Tyto odkazy nemají žádný atribut `title`.

114/1992 Sb. - PR Vřesová strán - oznámení o projednávání plánu péče - Krajský úřad Moravskoslezského kraje...	celá zpráva ►
114/2005 Sb. - Plán péče o PP Vústra v CHKO Český ráj - Správa CHKO Český ráj oznamuje...	celá zpráva ►
114/1992 Sb. - Návrh plánu péče o PP Hrádecká bahna - Krajský úřad Plzeňského kraje, odbor životního prostředí...	celá zpráva ►
114/1992 Sb. - Plány péče o PR a PP v CHKO Český ráj - Správa CHKO Český ráj...	celá zpráva ►
114/1992 Sb. - PP Filipka - projednávání plánu péče - Krajský úřad Moravskoslezského kraje...	celá zpráva ►

Obr. 28: Odkaz „celá zpráva“ se na stránce vyskytuje několikrát, pokaždé ale směřuje na jiný dokument.

Tentýž problém nastává u odkazů směřujících ke stažení předpisů a informacích o předpisech (např. „Nové předpisy - <http://portal.gov.cz/wps/portal/s.155/702>), kde jsou odkazy související s různými dokumenty označeny stejným obrázkem, se stejným popisem v atributu `title`.

Obr. 28b: Obrázkový odkaz na informace o předpise a stažení předpisu je vyjádřen několikrát stejným způsobem, ale směřuje pokaždé na jiný dokument.

Doporučujeme ve fázi tvorby obsahu důrazně dbát na to, aby odkazy, které vedou na různá místa, byly také odlišně označeny. V případě, že to nelze učinit samotným textem odkazu, je třeba odkazy odlišit alespoň atributem `title`, jak ukazuje následující příklad:

```
<a href="stranka1" title="Celá zpráva o návrhu plánu péče o PP Hrádecká bahna"></a>
<a href="stranka2" title="Celá zpráva o plánu péče o PR a PP v CHKO Český ráj"></a>
```

29. Odkazy jsou odlišeny od ostatního textu, a to nikoli pouze barvou.

Jak již bylo řečeno v pravidle 3, všechny informace musejí být nezávislé na barvě. Pravidlo 29 toto pravidlo zpřesňuje a zcela autoritativně požaduje, aby odkazy byly odlišeny od okolního textu, a to nikoliv pouze barvou.

Odkazy na webu portal.gov.cz jsou od okolního textu odlišovány nedostatečně. Jen několik málo odkazů je odlišeno podtržením.

Doporučujeme všechny odkazy v textu zvýraznit podtržením a důsledně dbát na to, aby nebyl podtržen žádný jiný text, který odkazem není. (**Důležité**)

Odkazy jsou navíc nedostatečně odlišeny i barvou. V rámci celého webu je pro odkazy využíváno velké množství různých barev. Tím pádem se informace o tom, jakou barvou jsou odkazy zobrazovány zcela ztrácí.

Okresy:

Benešov Beroun Kladno Kolín Kutná Hora Mělník Mladá Boleslav Nymburk Praha-východ Praha-západ Příbram Rakovník

Obce s rozšířenou působností:

Benešov Beroun Brandýs nad Labem-Stará Boleslav Čáslav Černošice Český Brod Dobříš Hořovice Kladno Kolín Kralupy nad Vltavou Kutná Hora Lysá nad Labem Mělník Mladá Boleslav Mnichovo Hradiště Neratovice Nymburk Poděbrady Příbram Rakovník Říčany Sedlčany Slaný Vlašim Votice

Obce s pověřeným obecním úřadem:

Bělá pod Bezdězem Benátky nad Jizerou Benešov Beroun Brandýs nad Labem-Stará Boleslav Březnice Čáslav Čelákovice Černošice Český Brod Dobříš Hořovice Hostivice Jesenice Jesenice Jilové u Prahy Kamenice Kladno Kolín Kostelec nad Černými lesy Kouřim Kralupy nad Vltavou Křivoklát Kutná Hora Lysá nad Labem Mělník Městec Králové Mladá Boleslav Mnichovo Hradiště Mníšek pod Brdy Mšeno Neratovice Nové Strašecí Nymburk Odolena Voda Pečky Poděbrady Příbram Rakovník Rožmitál pod Třemšínem Roztoky Říčany Sadská Sázava Sedlčany Slaný Týnec nad Labem Týnec nad Sázavou Uhlířské Janovice Unhošť Úvaly Velvary Vlašim Votice Zruč nad Sázavou

Úřady se sídlem ve Středočeském kraji:

 Archivy
 Celní správa
 Český statistický úřad
 Dopravně-správní agendy
 Finanční úřady

Obr. 29: Na jedné stránce mají odkazy hned čtyři různé vzhledy (šedomodrý, modrý, hnědý a modrý netučný)

Ještě více situaci komplikuje fakt, že zcela totožný vzhled písma je v některých částech webu používán pro odkazy, jinde pro obyčejný text.

Stručný popis

Obr. 29b: Modrý tučný text, který není odkazem.

Životní prostředí

Obr. 29c: Modrý tučný text, který je odkazem.

Doporučujeme pro všechny odkazy využívat shodné barevné odlišení a to takové, které nebude v žádném případě zaměnitelné s jakýmkoliv textem, který odkazem není. Díky tomu, bude uživateli zcela zřejmé, které části textu odkazy jsou a které nikoliv. (**Důležité**)

30. Obrázková mapa na straně serveru je použita jen v případě, že nebylo možné pomocí dostupného geometrického tvaru definovat oblasti v obrázkové mapě. V ostatních případech je použita obrázková mapa na straně klienta. Obrázková mapa na straně serveru je vždy doprovázena alternativními textovými odkazy.

Obrázková mapa na straně serveru je příkladem obtížně přístupné varianty navigace. Proto je vždy lepší používat obrázkovou mapu na straně klienta. Pakliže ale nejde v obrázku nadefinovat geometrické tvary a tím použít mapu na straně klienta, webmaster může použít obrázkovou mapu na straně serveru, ale musí mapu doprovodit klasickými textovými odkazy.

Na webu portal.gov.cz nebyla žádná obrázková mapa na straně serveru nalezena.

31. Uživatel je předem jasně upozorněn, když odkaz vede na obsah jiného typu, než je WWW stránka. Takový odkaz je doplněn sdělením o typu a velikosti cílového souboru.

Každý odkaz, který vede na jiný cíl, než je www stránka, musí jasně označovat, na jaký typ souboru vede a jak je daný soubor velký. Toto označení je vhodné činit pomocí textu v závorce za odkazem nebo pomocí atributu `title` v rámci odkazu.

Na webu portal.gov.cz se vyskytují odkazy vedoucí na soubory ve formátu DOC. Formát těchto souborů je určen v odkaze, velikost souboru však určena není.

[01.doc \(AA 1/1/03\)](#)

[02.doc \(AA 2/1/03\)](#)

Obr. 31: Velikost odkazovaného souboru není určena.

Doporučujeme doplnit velikost těchto souborů buď do závorky za odkaz nebo do atributu `title` v odkazu.

32. Kód stránek odpovídá nějaké zveřejněné finální specifikaci jazyka HTML či XHTML. Neobsahuje syntaktické chyby, které je správce stránek schopen odstranit.

Ačkoli jsou moderní grafické internetové prohlížeče k syntaktickým chybám zdrojového kódu obvykle velmi tolerantní, nechovají se tak všechny pomocné technologie. I drobná chyba v kódu může způsobit naprostou nepoužitelnost stránky v hlasové čtečce apod. Proto je třeba dodržovat validitu zdrojového kódu.

Definice typu dokumentu (značka `<DOCTYPE>`) je správně uvedena na všech stránkách webu portal.gov.cz, vyjma stránek nápovědy (otevíraných do samostatných nových oken).

Doporučujeme doplnit `<DOCTYPE>`.

Stránky ale obsahují velké množství syntaktických chyb, jen na úvodní stránce je to 110 chyb.

Doporučujeme opravit všechny syntaktické chyby ve zdrojovém kódu stránek.

33. V metaznačkách je uvedena použitá znaková sada dokumentu.

Každá stránka byla vytvořena v určitém kódování. Informace o použité znakové sadě musí být proto uvedena v metaznačkách, aby si tím tvůrce www stránek zajistil, že daný text bude v každém zobrazovacím zařízení správně interpretován.

Označení znakové sady se nachází na všech stránkách webu portal.gov.cz, kromě stránek nápovědy.

důviru občanů ve správnost rozhodování, aby přijatá rozhodnutí byla přesvědčivá a vedla občany a organizace k dobrovolnému plnění

Obr. 33: Chybné zobrazování češtiny způsobené chybějící definicí znakové sady na některých stránkách.

Označení znakové sady by se mělo v HTML kódu nacházet ještě před tagem `<title>`.

Doporučujeme doplnit označení znakové sady do všech stránek webu a to před tag `<title>`.

34. Prvky tvořící nadpisy a seznamy jsou korektně vyznačeny ve zdrojovém kódu. Prvky, které netvoří nadpisy či seznamy, naopak ve zdrojovém kódu takto vyznačeny nejsou.

Mnoho pomocných technologií, které pomáhají hendikepovaným interpretovat obsah www stránek, pracuje s nadpisy a seznamy. Je proto třeba každý nadpis a seznam skutečně jako nadpis či seznam vyznačit. Pro nadpisy jsou to značky `<h1>`, `<h2>`, `<h3>` atp., pro seznamy `<ul>`, `<ol>`, `<dl>` a `<li>`.

Na webu portal.gov.cz nejsou významové nadpisy vyznačovány tak, jak by označeny být měly. Nadpisy jsou jako nadpisy pouze vizuálně odlišeny, nejsou tak ale vyznačeny.

Doporučujeme ve zdrojovém kódu důsledně označovat nadpisy. Na každé tématické stránce by mělo být hlavním nadpisem téma dané stránky.

Na webu portal.gov.cz na stránce „Životní situace“ je hlavním nadpisem stránky text „Životní situace“. Za nadpis druhé úrovně může být považován text „Nové prvky životních situací“, proto je třeba tyto texty také příslušně označit, takto:

```
<h1>Portál veřejné správy</h1>
<h2>Životní situace</h2>
<h3>Nové prvky životních situací</h3>
```

(Důležité)

Seznamy jsou na webu portal.gov.cz je ve velké části případů obsahem stránky seznam odkazů. Ten by měl být vyznačen jako seznam, ale není tomu tak. Jako položky seznamu by měly být také označovány odkazy v navigaci.

Doporučujeme proto ve zdrojovém kódu důsledně označovat seznamy. Takový seznam by pak měl vypadat asi takto:

```
<ul>
  <li>Právo a zákony</li>
  <li>Práce a sociální věci</li>
  <li>Obchod - průmysl</li>
  <li>Finance</li>
</ul>
```

35. Pro popis vzhledu stránky jsou upřednostněny stylové předpisy.

Každá webová stránka má být tvořena svým textovým obsahem, značkovacím kódem (HTML, XHTML) a kaskádovými styly (CSS) pro definici vzhledu stránky. Tyto části by na sobě měly být relativně nezávislé. Zanášet definici vzhledu stránky do samotného značkovacího kódu s sebou přináší mnoho problémů. Proto je optimálním postupem, když ve značkovacím kódu (X)HTML jsou přítomny pouze sémantické značky definující sémantickou informaci daného textu a veškeré definice vzhledu jsou umístěny v kaskádových stylech (CSS).

Web portal.gov.cz kaskádové styly využívá, velká část vzhledu stránky je ale definována v HTML kódu.

Doporučujeme implementovat celý vzhled webu pomocí kaskádových stylů.

36. Je-li tabulka použita pro rozvržení obsahu stránky, neobsahuje záhlaví řádků ani sloupců. Všechny tabulky zobrazující tabulková data naopak záhlaví řádků a/nebo sloupců obsahují.

Pro definici záhlaví řádků a sloupců funguje značka `<th>`. Tato značka musí být použita v rámci všech tabulek obsahujících tabulková data. Pomocí této značky je pak v tabulce k dispozici sémantická informace o tom, co znamená který sloupec či řádek. V tabulkách, které jsou naopak použity pro rozvržení obsahu na stránce (tzv. tabulky pro „layout“), naopak tato sémantická značka být nesmí, protože zde není vůbec potřeba a uživatel by jen mátl.

Layout webu portal.gov.cz je tvořen pomocí tabulek. Tyto tabulky správně neobsahují značku `<th>`.

Na webu je i velké množství tabulek obsahujících tabulková data, ty však značku `<th>` neobsahují také.

Doporučujeme pro záhlaví tabulek využívat značku `<th>`.

```
<table>
  <tr>
    <th>4.2.2005</th>
    <td>V sekci Občan/Zdraví byla vytvořena složka Péče o postižené
osoby.</td>
  </tr>
  <tr>
    <th>1.2.2005</th>
    <td>Na Portále veřejné správy je k dispozici dokument s odkazy
na profesní komory.</td>
  </tr>
</table>
```

37. Všechny tabulky dávají smysl čtené po řádcích zleva doprava.

Vzhledem k tomu, že pomocné technologie uživatelům zobrazovat tabulky zcela totožně jako uživatelům s normálními grafickými prohlížeči, je třeba, aby každá tabulka dávala smysl,

pakliže se čte po řádcích zleva doprava. Toto pravidlo platí jak pro tabulky definující layout stránky, tak pro tabulky nesoucí tabulková data.

V rámci tohoto auditu nebyly prověřovány všechny tabulky. Při letmém prohlížení však nebyly nalezeny takové, které by toto pravidlo evidentně porušovaly.

VIII. Závěr

Web portal.gov.cz vykazuje zásadní nedostatky v přístupnosti. Mezi největší prohřešky patří:

- Často nesrozumitelná a nekonzistentní navigace, a to jak v rámci navigačních menu, tak i v rámci odkazů v textu.
- Chybějící názvy stránek vyznačené specificky pro každou stránku.
- Absolutní opomenutí vyznačování sémantiky webu.
- Velmi časté otevírání stránek do nových oken bez upozornění.
- Špatné odlišování odkazů od okolního textu, které je provedeno pouze barvou.
- Značné množství chyb v syntaxi jazyka HTML.

Za stávající situace tento web nelze označit za přístupný.

Doporučujeme všechny chyby, které odhalil tento audit, opravit a uvést do souladu s tezemi použité metodiky, jinak bude web portal.gov.cz charakterizován jako nepřístupný.